

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Dato: 22. december 2008
Kontor: Regional sundhed
J.nr.: 2008-12140-361
Sagsbeh.: SMJ
Fil-navn: Dokument 6

Besvarelse af spørgsmål nr. 144 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til ministeren for sundhed og forebyggelse den 1. december 2008.

Spørgsmål 144:

"Kan ministeren bekræfte, at Sundhedsstyrelsen siden december 2000 har været vidende om at patienter på Sikringsafdelingen i Nykøbing Sjælland er blevet udsat for en ulovlig fiksering, uden at Sundhedsstyrelsen har grebet ind og vil ministeren redegøre for, hvorfor Sundhedsstyrelsen ikke har grebet ind overfor denne ulovlige praksis?"

Svar:

Jeg har til brug for min besvarelse indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, som har oplyst følgende:

"Sundhedsstyrelsen modtog i december 2000 fra Embedslæge-institutionen i Vestsjællands Amt en forespørgsel dateret den 8. december 2000 'Vedrørende brug af håndremme i Sikringsafdelingen' fra Sikringsafdelingen i Nykøbing Sjælland. Sikringsafdelingen ønskede at få dispensation fra kravet om en daglig lægelig vurdering af fiksering, og i stedet nøjes med en ugentlig lægelig vurdering af indikationen for at anvende fiksering. Henvendelsen drejede sig om to navngivne patienter, hvis respektive tilstande kort er beskrevet i brevet som argument for at overgå til ugentlig vurderinger.

Det fremgår af styrelsens svar på dispensationsansøgningen til Embedslægeinstitutionen i Vestsjællands Amt, at det er overlægens ansvar, at frihedsberøvelse, tvangsbehandling, tvangsfiksering m.v. ikke anvendes i videre omfang end nødvendigt. Videre at det er en forudsætning for den lægelige ordination, at lægen på grundlag af patientens aktuelle tilstand har vurderet nødvendigheden af tvangsfiksering, og at anvendelse af andre midler har vist sig utilstrækkelige eller uigennemførlige.

Styrelsen har på daværende tidspunkt set brevet som en forespørgsel om stillingtagen til hyppigheden af lægelig vurdering og registrering, mens anvendelsen af håndremme i dispensationsansøgningen kun er berørt ganske kort i 1. og 4. afsnit. Svarbrevet til Embedslægeinstitutionen og dermed Sikringsafdelingen indeholder derfor kun svar på de rejste spørgsmål vedrørende dispensation, og indeholder ikke kommentarer til den nævnte anvendelse af håndremme. Det fremgår således ikke, at Sundhedsstyrelsen har været opmærksom på, at beskrivelsen i dispensationsansøgningen af anvendelse af håndremme kunne dække over en ulovlig praksis.

Det fremgår af svaret, at styrelsen har fokuseret på lægens pligt til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed i sin gerning. Der var under den dagældende lovgivning ikke pligt til at vurdere indikationen for tvangsfiksering med faste intervaller, men lægen havde pligt til løbende at vurdere behovet herfor. Lovgivningen har siden

fastsat, at der skal ske efterprøvning af tvangsfiksering så ofte som forholdene tillader det, dog mindst fire gange i døgnet, jævnt fordelt over dette.

Det fremgår ikke af den sag i Sundhedsstyrelsen, der vedrører den pågældende henvendelse, om det i styrelsen har været overvejet, om det beskrevne - der af Sikringsafdelingen blev vurderet som værende mindre indgribende i den konkrete situation overfor de to nævnte patienter ('mindste middels princip') end tilbageholdelse på stuen - var i overensstemmelse med de fikseringsmetoder, der blev nævnt i den daværende lov om anvendelse af tvang i psykiatrien. Der foreligger ingen interne notater på Sundhedsstyrelsens sag, ej heller mødereferater eller lignende, der kan klarlægge eventuelle overvejelser.

Sundhedsstyrelsen har på det foreliggende grundlag ikke mulighed for på nuværende tidspunkt, otte år efter den pågældende korrespondance, at komme sagen nærmere end anført ovenfor."

Jeg henholder mig til Sundhedsstyrelsens oplysninger.